

I BOKHYLLA

Segalstad, T.V. & A.O. Larsen (1978): Gadolinite- (Ce) from Skien, south-western Oslo region, Norway. *Am. min.*, b.63, s. 188-195.

Ceriumrik gadolinit er funnet i syenittpegmatittmateriale ved Buer i Bjørkedalen. Dette materialet stammer fra vanntunnellen Mjøvann-Valleråsen.

Pegmatitten består hovedsaklig av mikroklin og egrin. Egrinkrystallene (opptil 10 cm. lange) er orientert nærmest loddrett mot sidebergarten som er en basaltisk bergart. Ellers inneholder pegmatittmaterialet pyroklor, zirkon, apatitt, titanitt, pyrophanitt, magnetitt, loparitt, chevkinitt, gadolinit-(Ce), biotitt, helvin, blyglans, molybdenglans, albitt, apophyllitt, kvarts, kalkspat.

Gadolinit-(Ce) fra Bjørkedalen er hittil den mest Ce-rike som hittil er rapportert. Den er sonert med hensyn til sjeldne jordarter. Ytre del er rik på Ce, fattig på Y (25% Ce_2O_3 , 2% Y_2O_3), mens kjernen er fattigere på Ce, rikere på Y (15% Ce_2O_3 , 14% Y_2O_3). Den er sort, glassaktig og viser mulig brudd. Opptrer som uregelmessige masser opptil 2 cm. i diameter. Den sjeldne jordartsfordelingen i gadolinit-(Ce) viser samme trend som jordartsfordelingen i larvikitten. Dette vil kunne indikere at denne pegmatitten stammer direkte fra larvikittmagmat. Det høye innhold av sjeldne jordarter med stor radius (La, Ce, Pr, Nd) gir gadolinit-(Ce) en større cellestørrelse enn hva som er vanlig for gadolinitter.

Alf Olav Larsen

Åmli, R. (1977): Internal structure and mineralogy of the Gloserheia granite pegmatite, Froland, southern Norway. *Norsk geol. tidsskr.* b.57, s. 243-262.

Gloserheia granittpegmatitt viser en vel utviklet og regulær sonering rundt kvartskjernen. Man kan skille mellom åtte soner. Følgende mineraler opptrer og er beskrevet (med unntak av apatitt, xenotim og monasitt som er beskrevet tidligere): kvarts, mikroklin, plagioklas, biotitt, muskovitt, muskovitt 1M, kloritt, apatitt, kalkspat, turmalin, rutil, yttrotitanitt, magnetitt, hematitt, pyritt, beryl, zirkon, allanitt, uranititt, thoritt, xenotim, monasitt, euxenitt, fourmarieritt, kasolitt, β -uranophan, uranophan.

Alf Olav Larsen
